

Korɛnte Shɛɛn Tudunmɔɔ Pɔli ya sɛmɛ shuun wo wemu tun Korɛnte shɛɛn mu ge

Jagɔyɛ mu we sɛmɛ we d'a tun wɛ?

Pɔli ya sɛmɛ nizhiimɛ wemu tun Korɛnte shɛɛn pu mu ge, Timote w'a kari ni wu ni. A Wee di guri pa ni fiin pa ni, na yìri egilizi wu yìri pemu ya Pɔli yatɛnyɛ gbo ge, a lee di Pɔli pye w'a sɛmɛ wa bɛ ka na tun pu mu (2 Korɛnte Shɛɛn 2:3,9; 7:8). A w'i wee sɛmɛ wu kan Tite mu w'a kari, a wee di shɛ ba ni fiin nizaama ni. Ga, a w'i ba waha wa bɛ kaa jo sanha Pɔli mu. Lee wuu na Pɔli ya we sɛmɛ we ka.

We sɛmɛ we kakana juna

Pɔli ya wuyɛ cɛɛɛɛ, na pusamaa durogo. Taanɛɛɛɛ kemu ki jɛ wu ni na jaha tii Korɛnte shɛɛn na ge, w'a kee shɛ pu na. Pu kaa ya dan wu ni ba wu nagoo jɛ wɛ. Kafinejuu piimu ya puyɛ faanna na Kile tudunmɔɔ pee jɛ ge, Pɔli ya pee kaa taga pu kaala. W'a li shɛ na wee na ba shɛ foro pu na wu tɔɔnii taanri wuu ni (2 Korɛnte Shɛɛn 12:14), na li shɛ pu na na pu kaa ya waha wee Pɔli mu, ali na toro pu kenɛ yanmuyɔ yi bɛɛri tãan (2 Korɛnte Shɛɛn 12:14; 13:1).

Sɛmɛ wu kafila jugbɔyɔ

2 Korɛnte Shɛɛn 1—7 Pɔli ya baraga taha Kile na wu saama pu wuu na. Lee kadugo na a wu jo wuyɛ pyaa jaarigana ni wu labye wu shizhaa na.

2 Korēnte Shēen 8—9 Dεge wemu w'a byi na jahā tii la baa fεε pu na Zheruzalemu ni ge, Pōli ya ya jo wee shizhaa na.

2 Korēnte Shēen 10—13 Pōli ya wu Kilε tuduro ti wo labye wu fiin yu, na wu taanna ni pii pu tudunmā pu wo wu ni, piimu p'a puyε faanna na Kilε tudunmā pee jε ge.

Pōli ni Timote fō mujuu

¹ Nε Pōli wemu w'a pye Yesu Kirisa wo tudunmā Kilε wo jidaan wu funjō ni ge, nε ni na ceborona Timote ni, wēe p'a we sεmε we tun yee mu; yee piimu pu jε Kilε wo sipyii Korēnte kulo li ni ge, ni yee piimu bεeri pu jε fεfεεε wuu Akayi fiige ki bεeri ni ge.

Wēe ya yi shaari:

² Wù To Kilε ni wù Kafō Yesu Kirisa wu niimε ni jahinjε kan yi mu.

Pōli ya fō kan Kilε mu

³ W'à wù Kafō Yesu Kirisa wo To Kilε wu sōni. Wee wu jε njāara fō Kilε, ni lojine kanvōo keree bεeri ni.

⁴ Wee w'a lojine kaan wēe mu wù kanhama keree ki bεeri ni, kōnhō wēe bε di já w'à wù sipyinii logoo njjεε pu kanhama keree tuun ni, ni lee lojine le ni, w'à lemu ta Kilε mu ge.

⁵ Ba Kirisa wo kanhama pe tuugo njehεmε ya nōni wēe na wε, mu Kilε ya lojine kaan wēe mu na jehεnji Kirisa baraga ni.

⁶ Kanhama ba nōni wēe na, lee na bye kapujō na lojine kan yee mu, kōnhō y'i já pa shō. Wēe bu lojine ta, lee na bye kapujō na lojine kan yee bε

mu, kanhama pemu ni wèe jε ge, kɔnhɔ y'i loxulo ta yi bε di já pee kanhama pu tuugo xu yiye ni.

⁷ Wèe fungɔnyɔ yi d'a tiin yee shizhaa na fo xuuni do. Bani wèe ya li cε jo ba yee wa yi tahaa taa wèe wo kanhama pu ni wε, mu y'a da ba yi tahaa ta lojinε li bε ni.

⁸ Na cebooloo, wèe ya kanhama pemu ja Azi fiige ki ni ge, wèe funɔ ki wa y'i pee cε. Pee kanhama p'a bi sii pεle wèe na fo na she doro wù fanhaya juɔɔ kana bε tàan, ali fo na she wù pye wù ya daa bε nige nago kanna wù na jiifεεε pye sanha wε.

⁹ Wèe kunni bi sii li yaha jo wèe da xhuu. Ga lee ya pye mu, kɔnhɔ wèe ganha ba wùye pyaa kii pyi wù tadaɲa wε, fo Kilε, wee wemu w'a xu jɛni na yeege xu ni ge.

¹⁰ Wee Kilε w'a wèe shɔ ke xu tuugo ke na, wee shiin wu da da wèe juɔɔ wo. W'a pye wèe tadaɲa, wu na ba wù juɔɔ wolo sanha.

¹¹ Yee bε p'a wèe tεge ni Kilε-jεrεge ni. Lee wuu na Kilε ya niimε wemu kan wèe mu yee wo jεrεge ki baraga ni ge, kɔnhɔ lee di bye kaɲuɔ sipyiɲεhεmεε bε di baraga taha Kilε na wèe wuu na.

Pɔli ya jɛri le wu ɲara li keree ki ni

¹² Wèe na já kaa lemu kaa taga wùye pεle ge, lee li wa mε. Wèe zɔlɔ pu wa lee wo sεεεε na jo tifire ni see wemu w'a foro Kilε ni ge, tee tifire te wo ɲaarigana, ni wee see we wo ɲaarigana na wèe ya ɲaari kɔɲɔ ke na, na la fara bε yεε lee na yee mu. Ga Kilε wo niimε wu baraga ni wèe ya lee pye, wèe ya ta tee fungɔngɔ fεεε te ta sipya mu wε.

13 Wèe di wa yatii bε kani wù sεmεε pu ni na dunni yi mu wε, yemu yi da já galaa y'i yi naha cε ge, fo yee yε. Nε dà bε li na jo yi na ba yi bεeri naha cε xuuni,

14 ma na jo ba yi wa yi naha cε mε dɔɔni wε, na jo Kafɔ Yesu cabaŋa yee keree na ba wèe nɔŋɔ yirige, ba wèe bε wogoo da ba yee nɔŋɔ yirige mε wε.

15 Kee tadaŋa ke funŋɔ ni nε bi li nɔ wolo jo di fεnhε zhε yee y'iri, kɔnhɔ y'i kuduun tεhεε shuun ta.

16 Bani nε bi giin di doro yee y'iri, di na zhε doro da gaanɔ Masedɔni fiige ki ni. Di ba shε y'iri Masedɔni ni sanha, di guri doro yi y'iri, kɔnhɔ y'i ba na tεge di shε Zhude fiige ki ni.

17 Ayiwa, nε na kee funŋɔ ke yaha nayε mu, di ba lee kushεε le pye mu, lee wa li shεε na li bye nε see ni-i ge? Kelee keree kiimu nɔ nε wo ge, nε ki nɔ wo na sahanɔ ni kɔŋɔ sipyii wo keree nɔ wuugana ni ge? Ma na jo ba di da ba «Uun» jo kaa na, na nɔhɔ jo sanha «Ahayi» lee kanunɔ le na wε.

18 Ma na jo ba Kile nε mε nɔmεε fɔɔ-i dε, jomɔ pemu wèe ya yu yee mu ge, pee bε ya pye «Uun» na nɔhɔ pye «Ahayi» wε.

19 Bani Kile Ja Yesu Kirisa wemu kaa wèe ya jo yee mu ge, nε ni Siliven,* ni Timote ni ge, wee ya «Uun» yu jomɔ na, wu nɔhɔ kuri jo «Ahayi» pee ninumɔ na wε. Ga, wu bu yemu jo, yee yi wa.

20 Kile ya nɔmεhεε kiimu lɔ ge, ki bεeri ya pye «Uun» Kirisa ni. Lee wuu na wèe ya «Amiina» yu wu mεge ki baraga ni, na Kile sɔni.

21 Wee Kile yε pyaa k'a wèe ni yee wo baraga ki pεle Kirisa wo kariŋεεge ki ni, na wèe kemε yaha

* **1:19 Siliven:** Wee ninumɔ pu wa byi na Silasi.

wù yε wuyε mu.

²² W'a wu fε pu kpɔn wèe na, na Fεfεεε Munaa li bε kan wù mu l'a tiin wù zɔlɔɔ pu na. Yanmuyɔ yemu wo ɲɔmεε w'a lɔ wù mu cabaya na ge, a lee di nakaara wolo yee wo da ni.

²³ Kilε wa na sεeri di bu kafinεyε jo! Yeeyε pyaa wo ɲɲaara na nε pye nε she nige yee yiri Korente kulo li ni wε.

²⁴ Ga lee di wa nago kanna wèe pu wa yee wo ɲɲɔfεε n'a daa wu shizhaa na-ε dε! Bani yee ya lowagaa ta na xɔ n'a daa wu ni. Ga wèe ya kapyenεε pyi ni yee ni, kɔnhɔ y'i fundanga ta.

2

¹ Lee wuu na nε li kɔn na funɲɔ ni jo di ganha bu she nige yi yiri, la li she fara yi wo zɔ mεsuu li na wε.

² Bani nε bu zɔ mεsuu wá yee na, jɔgɔ yε pu da já nε funɲɔ taan yee kadugo na wε, yee piimu na nε zɔ mεsuu li wá ge?

³ Lee wuu na nε bi sεmε wa ka, na wee tun yi mu, kɔnhɔ di ganha bu da zhe yi yiri di zhe na zɔ wu mεε kasulo ta wà yee mu wε, yee piimu p'a yaa pu na funɲɔ taan ge. Nε dà li na jo kaa le li ɲε nε wo fundanga kaa ge, lee li ɲε yee bεeri bε wo fundanga kaa.

⁴ Nε zɔ mεsuu wo w'a bi wee sεmε we ka ni yama ni na funɲɔ ni, ni ɲεsinmε bε ni na ɲaha ni. Nε ta lee pye kɔnhɔ di yee ɲahaya tanha wε dε! Ga nε lee pye, yee kaa ya dan nε ni taangana lemu na ge, kɔnhɔ y'i lee cε.

Yi yafa nahama pu pyevɔɔ wu mu

⁵ Wa bu kaa pye lemu ya nε naha tanha ge, wu ya ta nε yε nigin naha tanha wε, yee bεeri nahaya w'a tanha. Ga nε funɲo wa li waha fo li shε doro li tayerege tãan wε, lee wuu na nε yee jo.

⁶ Jaagi wemu yee niɲehemεε ya shan na xɔ we ná we na ge, wee na yaa ni wu ni.

⁷ Nime kunni, y'a yaa yi yafa wu mu, y'i samohoro le wu ni sanha, kɔnhɔ zɔ mesuu li ganha ba beɛ doro wu na, fo di wu pye tadanja baa wε.

⁸ Lee wuu na nε yi ɲεeri jo y'a li shεε wu na, na wu kaa ya dan yi ni.

⁹ Lemu bε na sanha nε sεmε wu ka na tun yee mu ge, lee li wa mε. Nε yee taanna wii, yee bu da yee na nε ɲomεε conɪ keree bεeri ni.

¹⁰ Yee bu kaa la yafa sipya wa mu, nε bε na lee yafa weefɔɔ mu. Nε bu da nε yaa nε wu kaa la yafa sipya wa mu, yee wuu na nε ma li yafa wufɔɔ mu, Kirisa nii na,

¹¹ kɔnhɔ Shitaanni ganha bu da se ta wù na wε, bani w'à wu fungɔngɔ ki cε na xɔ.

Kaa lemu l'a funzhaga wá Pɔli na Torowasi ni ge

¹² Ayiwa, ba nε nɔ Torowasi kulo li ni Kirisa wo Kile Jozaama pu jo kaa na wε, a nε Kafɔɔ ta w'a kupɔɔ mugi wà na mu.

¹³ Ga lee bε na nε bi na zɔ wu ta w'a faha wε, bani nε ta shε na ceborona Tite ta wà wε. Lee wuu na nε koo sha n'a daa fεε pu mu, na gari Masedɔni fiige ki ni.

Se wemu ya daa Kirisa ni ge

¹⁴ Faabye Kile! Wee w'a sefεεrε kaan wèe mu tuun bεeri ni Kirisa wo kariɲεεgε ki funɲo ni, na

wèe luu na daga na Kirisa wo macɛɲɛ ki shɛɛ xuu wu bɛɛri ni, ba nudanga sinmɛ jɛ wɛ.

¹⁵ Bani Kilɛ ya wèe pye Kirisa wo nudanga sinmɛ. Sipyii piimu na ba shɔ, ni piimu na ba gyɛɛgi ge, kee nugo ke ya nɔni pee bɛɛri na.

¹⁶ Kee nugo ke jɛ xu nugo pii mu pu ni, na pu jaha co na se xu yiri; na jɛ pii bɛ mu jɔi sicuumɔ nugo, na pu jaha co na se jɔi sicuumɔ yiri. Jɔɔ di jɛ wee labye we wo jɔ favɔɔ wɛ?

¹⁷ Wèe kunni ya ta Kilɛ wo Kilɛ Jozaama pu jɛri wù jagi jɔɲɔ ba pii ya pu jɛri mu pu wo kuduun kaa na wɛ. Kilɛ w'a wèe tun, lee wuu na wèe ya Kilɛ Jomɔ pu yɛɛ pyi Kirisa wo kariɲɛɛɛ ki ni ni funvige ni Kilɛ jaha tàan.

3

Kariɲɛɛɛ jɔmɛɛfonɔ li wo kapyebyii pee

¹ Ayiwa, le jogana le ya li shɛɛ na wèe ya jɔ kɔn na wùye pɛɛ sanha gɛ? Ta wèe mago wa li na watii wu na sɛmɛ ka tun yee mu, wu wù mɛsaana jo wee ni, kelee ta wèe mago wa wee sɛmɛ wa tuugo zha na yi mu?

² Yeeyɛ pyaa ki jɛ wèe wo sɛmɛ wemu ya wèe mɛsaana yu, wu nigayahana di jɛ wèe zɔlɔɔ pu na ge. Sipyii pu bɛɛri ya wee sɛmɛ we cɛ, na wu kalaa bɛ.

³ L'a fiinɲɛ na jo yee pu jɛ Kirisa wo sɛmɛ, wemu w'a tun wèe baraga ni ge. Wee sɛmɛ we ya ta ka ni kama lɔhɔ ni wɛ, fo Kilɛ jɔi wo wu wo Munaa, w'i ya ta ka faaya kɔɔɔɔ na wɛ, fo sipyii zɔlɔɔ.

⁴ Wèe ya dà wee xuu we na Kilɛ jaha tàan Kirisa baraga ni.

⁵ Lee wa nago wèe pu wa giin na wèe na já wee labye we pye ni wùye pyaa wo sefèere ni wè, ga Kilè ni wèe wo sefèere t'a yìri.

⁶ Wee w'a sefèere kan wèe mu, na wèe pye kariɲɛɛge nivonɔ ki wo kapyebyii. Kee ya ta saliya wu gbɔɔɔ ni wè, ga fo Fɛfèere Munaa. Bani saliya wu ni xu ya daa, ga Fɛfèere Munaa di ɲì sicuumɔ kaan.

⁷ Saliya wemu w'a ka faaya kɔɔgɔɔ ki na ge, wee w'a xu nɔni sipya na. Ga lee bɛ na Kilè wo nɔɔɔ w'a wuyɛ shɛ wee tuun we ni, fo na Izirayɛli shɛɛn pye pu ya já ɲì cori Musa ni, di wu wii wu ɲaha ɲiɲɛ ni, wu ɲaha ki wo nɔɔɔ wu keɲɛ ni wè, na ta wee nɔɔɔ we di bi da ba doro.

⁸ Ta Kilè Munaa li wo labye wu wo nɔɔɔ wu da ba ye wee na na kanha wè?

⁹ Ayiwa, labye we w'a jaagi shaan sipyii ɲunɔ ni ge, wee bi pye ni nɔɔɔ ni, wee tuun wu ni, labye we w'a sipya pyi sipyitiime Kilè ɲaha tàan ge, ta wee wo nɔɔɔ wu da ba bɛɛ xuuni na toro we wu tàan wè?

¹⁰ Nime wo nɔɔɔ wemu w'a pɛɛ fo xuuni ge, ma bu wee jate ni taashiine li wo wu ni, m'a taashiine li wo wu ta wee ɲɛ yaaga bɛ wè.

¹¹ Kaa lemu li da ba xhɔ ge, ni lee d'a pye ni nɔɔɔ ni. Wee tuun wu ni lemu li da gori yaha xɔbaa ge, lee wo nɔɔɔ wu na ba bɛɛ fo xuuni dɛ!

¹² Kee tadaɲa ke ki wa wèe mu ge, kee k'a samɔhɔɔ le wèe ni fo xuuni.

¹³ Wèe ya li pyi Kilè tudunmɔɔ Musa wo pyegana li na wè. Fàɲa Musa bi ma daga wu ɲaha tɔ, kɔnhɔ Izirayɛli shɛɛn ganha bu wee nɔɔɔ nidoromɔ we ɲa taxɔgɔ ni wè.

¹⁴ Ga pu fungonyo yi bi to. Ali nijaa we be ni, pu ba Karijeege Nomee Nile li kalaa, p'a bye kanna kee fàña ke k'a buri pu fungonyo yi na. Kee fàña ke di ya ta laha wà we, bani na pye ni Kirisa ni karijeege ni, lee ye l'a ki leri wà.

¹⁵ Ali nijaa we be ni, pu ba Musa wo sème wa kalaa tuun beeri ni, p'a bye kanna fàña k'a buri pu fungonyo yi na, xuu wemu p'a galaa ge, pu da ga wu naha ce we.

¹⁶ Ga wemu bu soɔ na wuyɛ kan Kafɔɔ mu, kee fàña ke na laha weefɔɔ wo fungongo ki na.*

¹⁷ Ayiwa, Kafɔɔ wemu kaa pu wa yu naha ge, wee je Fefere Munaa. Kafɔɔ Munaa bu bye xuu wemu ni, wee xuu wu na bye wuyɛ wo.

¹⁸ Wée piimu beeri wo fàya y'a laha laha nahaya yi na ge, wée beeri p'a Kafɔɔ wo nɔɔɔ wu shee ba jaawiige ya yanmuyɔ shee me we. Lee funɔɔ ni wée ya jɛri na byi ba Kafɔɔ ye pyaa je we, na fòro nɔɔɔ wa ni, na jin wa ni. Wee labye we, Kafɔɔ wo Munaa l'a wee pyi.

4

Pɔli ni wu kafɛ pu wo labye wu pyegana

¹ Ayiwa, Kile w'a nɔɔɔ jaari wée na, na we labye we kaa le wée keɛ ni, lee l'a wée pye wée yatɛnyɛ da ga xhu we labye we na we.

² Nɔhɔdaan kapyegɛe kiimu beeri ki je shiige wogoo ge, wée ya wù tɔɔɔ wolo kee beeri ni. Wée ya shizhiinme taga na keree pyi we. Wée ya Kile wo jomɔ pu jɛri na zhaan we. Ga can wu wée ya

* 3:16 Ekizode 34:34

fiinŋe na yu, kɔnhɔ sipyii pu beeri nigin nigin di da wù mɛsaŋa yu sipyii ni Kilɛ ɲaha tàan.

³ Lee be na Kilɛ Jozaama pemu wèe ya yu ge, pee bu she da p'a ɲmɔhɔ, piimu pu da ba gyɛɛgi ɲiga na ge, pee na p'a ɲmɔhɔ.

⁴ Pu da ga dà wɛ, bani Shitaanni wemu ke koŋɔ ke ya beɛ ge, wee w'a pu fungɔnyɔ ɲeri buri, kɔnhɔ kpɛɛngɛ ki ganha ba ɲí pu mu wɛ. Kirisa wemu wu ɲɛ Kilɛ wo jaa wu ge, wu nɔɔɔ wu wo Jozaama pu p'a kee kpɛɛngɛ ki yeege.

⁵ Kilɛ Jozaama pemu wo yɛɛ wèe ya byi ge, wèe ya ta na wùye kaa yu wɛ. Yesu Kirisa wemu wu ɲɛ Kafɔɔ wu ge, wee kaa wèe ya yu. Yesu wuu na wèe ya pye yee wo kapyebyii.

⁶ Kilɛ wemu w'a jo taashiine li ni na: «Kpɛɛngɛ ki pye nibiige ki ni ge»* wee ninumɔ w'a kpɛɛngɛ yeege wèe zɔɔɔ pu na, kɔnhɔ Kilɛ wo nɔɔɔ wemu w'a ɲí na fòro Kirisa wo ɲaha ki ni ge, wèe di wee nɔɔɔ we wo laje wu ta, wu da kpɛɛngɛ yeege wù mu.

Kanhama pemu ya nɔni Pɔli ni wu kaafɛɛ na ge

⁷ Wèe na ɲɛ ba cogo shɔhɔɔ ɲɛ wɛ, ga wee naafu-ugbɔ we di ɲɛ wèe mu. Lee ya pye kɔnhɔ sipyii di li cɛ na tee sefɛɛɛ nigbɔɔɔ te ya ta foro wèe ni wɛ, ga Kilɛ ni t'a foro.

⁸ Kanhama tuugo beeri kunni wa nɔni wèe na, ga wèe fanhaya di sanha xhɔ wɛ. Wèe fungɔnyɔ yi kunni wa wuregi, ga tadaɲa sanha fɔ wèe na wɛ.

⁹ Pu kunni wa taha wù fɛni na gana, ga Kilɛ di ya wèe yaha wɛ. Pu kunni wa wù kpɔɔn na zhaan ɲiŋɛ na, ga wù sanha xhu wɛ.

* 4:6 Zhenɛzi 1:3

¹⁰ Tuun bæeri ni Yesu wo xugana li tuugo ya nɔni wèe na wù ceepuuro ti ni. Ga Kilɛ di wèe shuu, kɔnhɔ p'i li cɛ na jɔi na Yesu jɛ, wèe bɛ di jiiifɛɛɛ pyi wee baraga ni.

¹¹ Bani xu jɔ na wèe jɛ tuun bæeri ni, wù wo jiiifɛɛɛ ti ni Yesu wuu na, kɔnhɔ Yesu bɛ wo jiiifɛɛɛ t'i tiyɛ shɛ wèe ceepuuro ti ni, tee temu ti da ba xhu ge.

¹² Lee pyegana le na xu ya wu wo labye wu pyi wèe na, kɔnhɔ jɔi sicuumɔ pu da nɔni yee na.

¹³ L'a ka Kilɛ Kafila wu ni na: «Nɛ dà Kilɛ na, lee l'a nɛ pye nɛ jo.»* Kee tadaɲa ke ninuɲɔ na wèe bɛ ya dà, lee l'a wèe bɛ pye wèe na yu.

¹⁴ Wèe ya li cɛ na jo Kilɛ wemu w'a wù Kafɔɔ Yesu jɛ na yeege xu ni ge, wee na ba wèe bɛ jɛ na yeege xu ni ni Yesu ni, na wèe ni yee bæeri pinne Yesu jaha tàan.

¹⁵ Kee keree kii bæeri wa nɔni wèe na, kɔnhɔ Kilɛ wo niime wu da nɔni sipyiɲehemɛɛ na. Lee di bye kanuɲɔ sipyiɲehemɛɛ di da baraga tɛri Kilɛ na, pu da wu pɛɛ.

Na jiiifɛɛɛ pyi n'a daa gbɔɔrɔ ni

¹⁶ Lee l'a wèe pye wèe ya ganri wɛ. Ali na wèe ceepuuro ti fanha ki yaha ki na xhuu, la l'a faraa jiga bæeri wèe munaa li wo fanha ki na.

¹⁷ Kanhama pemu bæeri p'a nɔni wèe na nime ge, pu na ba doro. Pu na ba pɛɛɲɛ kemu nɔ wèe na ge, pee kanhama pu jɛ yaaga bɛ kee pɛɛɲɛ ke jaha tàan wɛ. Kee pɛɛɲɛ ke ya sii pɛɛ, na jɛ tɛhɛnɛ baa.

¹⁸ Bani sipyii ya yaɲmuyɔ yemu jaa ge, wèe ya jii yeege yee fɛni wɛ, ga fo yemu yi jɛ niɲabaaya ge.

* **4:13** Zaburuu 116:10

Yemu sipyii ya naa ge, yee na ba doro, ga yemu ne yi ya naa-i ge, yee na gori yaha gbee.

5

¹ Buguloo piimu funyo ni wèe wa tiin naha ke ninε ke na wù ceepuuro ti ge, pee buguloo pu ga ba gyεgi, pusaaya ya wa fugba we ni Kilε na yee yàa yaha wà wèe mu. Kee tatεngε ke wa sii wà gbee. Kee wa sipya wo kenε labye wε.

² Na wèe yaha naha pee buguloo pii ni, wèe wa zhiin, bani wèe wa fugba wu wo tatiinyε yi wo jé wu la pyi fo xuuni.

³ Wù bu lee ta wù munahaa ki na ceepuuro nivoro ta le.

⁴ Na wèe yaha pee buguloo pii ni, wèe wa zhiin, tuguro ti wa wù nunjo ni. Ceepuuro temu ti wa wèe na naha ninε ke na ge, li wa nago wèe wa giin wù tee wolo wε. Ga wèe wa giin wù fugba wu wo ceepuuro ti lo le wùye na, kanhε ceepuuro temu ya xhuli wε, tee di te ti faa, temu na ba xhu ge.

⁵ Kilε ye pyaa k'a wèe yàa kee keree kii kaa na. W'a wu Munaa li kan wèe mu. Lee ya li shεε na wù na ba ye yanmuyo ye ta can na.

⁶ Lee l'a wèe pye wèe ya logoo waha tuun beeri ni. Wèe ya li ce na jo na wèe yaha naha ni tee ceepuuro te ni, wèe sanha k'a lii Kafoo na.

⁷ N'a daa baraga ni wèe ya naari, li wa nago wèe ya li na wε.

⁸ Wèe logoo ya waha fo xuuni. Wèe funjo ki wa na foro te ceepuuro te ni, na shε diin Kafoo taan.

⁹ Lee wuu na, wèe ya xu yoo, wèe ya pye nni na yoo, lemu l'a dan wèe ni ge, lee li ne na wùye kaa taan Kafoo mu.

¹⁰ Bani li waha l'i waha wèe bɛɛri na ba shɛ yere Kirisa jahagbaa na, w'a kiiri kɔn wù na, kɔnhɔ sipyii pu bɛɛri nigin nigin ya lemu pye na pu yaha te ceepuuro te ni ge, l'a pye nizaana la, l'a pye niguunɔ la, p'i lee wo saraa ta.

Kirisa w'a bɛ leni Kilɛ ni sipyii tɛ ni

¹¹ Sipya ya yaa na fyagi Kafɔɔ na fyagana lemu na ge, wèe ya lee cɛ, lee wuu na wèe wa sɛɛgɛ taan sipyii pu na, kɔnhɔ p'i sɔɔ Kilɛ na. Kilɛ ya wèe keree bɛɛri cɛ fo xuuni. Nɛ giin jo lee cɛgana li na yee bɛ ya wèe cɛ.

¹² Wèe ya ta na wù mɛsaana yu yi mu sanha wɛ. Ga lemu na bye kaɲuɲɔ yee di já ɲuyirige ta wèe keree na ge, lee wèe ya yu yi mu. Piimu p'a puyɛ pɛlɛ sipyii ɲɛnaa na, pu funyɔ di ya fiinɲɛ-ɛ ge, kɔnhɔ y'i já pee bɛ ɲɔ shɔgana cɛ.

¹³ Li bi ta nago kanna wèe ɲuɲmogoo k'a yìri, Kilɛ wuu na lee ya pye. Ga li bu da nago kanna wèe fungɔnyɔ y'a tiin, lee wa yee wo kuduun.

¹⁴ Bani Kirisa wo taanɲɛɛgɛ ke, kee k'a já wèe na. Wèe ya li cɛ na jo ni shɛn nigin ya xu sipyii pu bɛɛri tɛgɛ, wee tuun wu ni, li ɲɛ kanna sipyii pu bɛɛri p'a xu.

¹⁵ Sipyii pu bɛɛri wuu na w'a xu, kɔnhɔ piimu pu wa ɲi na ge, pee ganha ba pu wo ɲiifɛɛɛ ti pyi nige puyɛ ɲidaan na wɛ. Ga wemu w'a xu pu tɛgɛ, na ɲɛ pu wuu na ge, pu da ti pyi wee wo ɲidaan na.

¹⁶ Ayiwa, nime kunni wèe da ga sipya wa shishiin wii nige na saha ni sipyii wo wiigana ni wɛ. Ali wèe ɲɛhɛ da wèe na bi Kirisa wii na saha ni sipyii wo wiigana ni, wèe da ga wu wii mu nige nime wɛ.

17 Sipya wemu bu jé Kirisa wo kariɲɛɛge ki ni, weefɔɔ na ɲɛri sipyifomɔ. Keree kiimu ki ɲɛ nilɛgeɛ ge, kee beɛri na doro, keree kiimu ki ɲɛ nivoɲɔɔ ge, kee na ɲɔ kɔn.

18 Lee beɛri ya foro Kilɛ ni. Wee w'a be le wèe ni wuyɛ pyaa tɛ ni Kirisa baraga ni. W'a wee labye we kaa le wèe keɲɛ ni, kɔnhɔ wèe di bye kaɲuɲɔ be di jé wu ni sipyii pu tɛ ni.

19 Bani Kirisa wo baraga ni Kilɛ ya be le wu ni sipyii tɛ ni. Wu ya ta pu jurumu wu tɔrɔ pu fɛni wɛ. W'a wee labye wu kaa le wèe keɲɛ ni, kɔnhɔ be di bye wu ni sipyii pu tɛ ni.

20 Lee wuu na wèe ya pye Kirisa yahama ni, na yu wu tɛge. L'a pye kanna Kilɛ w'a wu kafila wu yeɛ pyi wèe ɲɔ na. Wèe wa yi ɲɛɛri Kirisa mɛge ki wuu na, jo yi sɔɔ be di jé yi ni Kilɛ tɛ ni.

21 Kirisa ya ta jurumu wa shishiin pye ɲa wɛ, a Kilɛ di wee taga jurumupyii pu faa, kɔnhɔ wèe di já pye ni wu ni kariɲɛɛge ni, wu bye sipyitiimɛɛ Kilɛ ɲaha tàan.

6

1 Lee wuu na, wèe piimu pu ɲɛ kapyebyeyii ni Kilɛ ni ge, wèe wa yi ɲɛɛri jo Kilɛ wo niimɛ wemu y'a ta ge, yi ganha bu wee yaha wu pa bye ɲuɲɔ baa wɛ.

2 Bani Kilɛ ya li shɛ wu Kafila wu ni na:

«Na wo ɲidaan tuun ni
nɛ mu ɲɛɛge ki logo,
ɲuwuuro ti wo caɲa ɲii li ni
nɛ mu tɛge.»*

* 6:2 Ezayi 49:8

Nime wu je Kile wo nidaan tuun we; nime wu je juwuuro ti wo canja nii le.

Kile wo kapyebyii p'a yaa na kanhama soro

³ Wèe funɲɔ wa sipya wa shishiin wu tatiginɛ ta wù labye wu na wɛ. Lee wuu na wèe funɲɔ wa wèe pu kaa la shishiin pye lemu na sipya wa shishiin ɲunɲ kyɛɛgi wɛ.

⁴ Lee wuu na wèe wa wùye shɛɛ shɛgana bɛɛri na na Kile wo kapyebyii wèe je. Wèe ya kanhama niɲɛhɛmɛ soro, na kawagaa ni loyirigeree xu lo-marana funɲɔ ni.

⁵ P'a wèe kpɔɔn, na wèe leni kaso ni, na sipyiire ti sɔɔn na waa wù na. Wèe di kapyewagaa pyi, na ɲaani ɲmunumɔ baara ni xuugo kenɛ ni.

⁶ Wèe ya wùye shɛɛ Kile wo kapyebyii tifire funɲɔ ni, ni lajɛ, ni loxulo, ni saama, Fɛfɛɛɛ Munaa li wo sefɛɛɛ ti ni, ni see see taanɲɛɛɛ ni.

⁷ Wèe wa lee shɛɛ Kile wo can wu jo funɲɔ ni, ni Kile wo sefɛɛɛ ti baraga ni. Lemu li je wèe wo kashɛn yagboɲɔ, na yogo kɔɔn, na yogo yu wèe kaa na ge, lee je kaa lemu l'a tii Kile mu ge.

⁸ Tuun wa ma nɔ p'a ganha na gbɔɔrɔ tɛri wèe na; tuun wa na ba nɔ p'a ganha na fanhara tɛri wèe na. Wèe mɛsaanja wa yu; wèe mɛkyɛɛgɛɲɛ bɛ di yu. P'a wèe jateni ba kafinɛjuu je wɛ, na ta ye wèe ya yu ge, yee di je can we.

⁹ Wèe je kanna pu ya wèe cɛ wɛ, na ta pu d'a wèe cɛ fo xuuni. P'a wèe jateni kanna wèe ya xu, na ta wèe di je ɲii na. P'a wèe leni ɲaa ni, ga wèe da xhuu wɛ.

¹⁰ P'a wèe wii na zɔ mɛsuu l'a peɛ wèe na, na ta wèe funyɔ d'a taan tuun bɛɛri ni. P'a wèe wii la baa

fεε, na ta wèe d'a sipyiηehemεε pye lafεε. P'a wèe wii na yafiin ηε wèe mu wε, na ta yaηmuyɔ yi bεeri di ηε wèe woyo.

¹¹ Na cebooloo Korente shεen, wèe ya wù zɔlɔɔ pu bεeri mugi, na kafilafyεn jo yee mu.

¹² Wèe kunni ya ta wù funyɔ buri yee na wε, ga yee p'a yi funyɔ buri wèe na.

¹³ Ayiwa, nime kunni nε yu ni yee ni ba na nagoo ηε wε. Wèe ya yee co cogana lemu na wù zɔlɔɔ pu na ge, yi bε pu wù co mu! Yi bε pu yi wo zɔlɔɔ pu mugi wù mu!

Y'a yiye kaseri Kile cεbaalaa wo kapyeggee kii shi na

¹⁴ Ayiwa, piimu ηε Kiricεen wε, yi ganha ba binneε ni pee ni pu wo kapyeggee kii shi na wε. Bε wekε wu wa tiime ni kuumɔ tε ni wε? Pinnεgana leke na kpεengε ni nibiige di da já binne wε?

¹⁵ Bε wekε wu da já bye Kirisa ni Shitaanni tε ni wε? Wemu ηε Kiricεn wε, kariηεεgε kekε k'i da já bye weefɔɔ ni n'a daa fɔɔ tε ni wε?

¹⁶ Bε wekε w'i da já bye Kile-pεεηε pugbɔhɔ ni yapεrεε tε ni wε? Bani wèe pu ηε Kile ηii wo wu wo Kile-pεεηε pugbɔhɔ ma na jo ba Kile wuyε pyaa ya yi jo wu Kafila wu ni wε na:

«Nε na ba diin pu niηε ni,
na ηaari ni pu ni.

Nε na ba bye pu Kile,
p'a bye nε sipyii.»*

¹⁷ «Lee wuu na Kafɔɔ ya jo:
Yi foro pu tε ni,

* **6:16** Levitike 26:12; Zheremi 32:38; Ezekiyeli 37:27

yi waa laha pu na.
 Yaaga kemu ne fεεfεε wε,
 yi ganha bu da gbɔn kee ka shishiin na wε!
 Yi bu já lee na,
 ne na zɔɔ yi na.»*
 18 «Ne na bye yi To,
 yi na bye ne jalaa ni na poro pushaa.
 Kafɔɔ, Se Bεeri Fɔɔ w'a jo mu.»*

7

¹ Ayiwa na taanpiineε, ba ni Kile d'a kii jomεheε kii bεeri lɔ wèe mu, wee tuun wu ni wèe ya yaa na wù ceepuuro te ni wù zɔɔ pu pye fεεfεε, na foro fɔnrɔ keree tuuyo bεeri ni. Wù la le wùye ni wù fεfεε ti jɔ di fa, wù da jaari Kile jɔi fyaara ni.

Pɔli wo fundanga ki keree

² Yi yi zɔɔ pu mugi wù mu, wù kaa di daan yi ni! Wèe ya ta bahamu shan sipya wa shishiin na wε. Wèe ya ta sipya wa shishiin jɔnɔ kyεεgi wε. Wèe ya ta pii wo yanmuyo shɔ pu na na taga wùye pye lafεε wε.

³ Yi ganha ba giin na ne ye yu kɔnhɔ di jaagi shan yi na wε! Ne tee yee jo toro yee mu jo yee kaa ya dan wèe ni fo xuuni. Yafiin wa da já wèe waa laha wùye na wε, ali xu bε wε.

⁴ Ne dà yee na fo xuuni. Ne yee mesaana yu fo xuuni. Ne luu l'a jɔne fo saama na. Kanhama pemu bεeri p'a nɔni wèe na ge, ne funɔ ma sii taan fo xuuni pu ni.

* 6:17 Ezayi 52:11 * 6:18 2 Samuweli 7:14

⁵ Can na, wèe di nɔ Masedɔni fiige ki ni ge, wèe naha sanha njɛ bada wɛ. Kanhama ni wèe di bye kabaya yi bɛɛri na. Wù ni sipyii pusamaa bi dunni, fyaara di jɛ wùye pyaa ki bɛ wo zɔɔɔ pu ni.

⁶ Ga Kilɛ wemu w'a lopine kaan sipyicɔnrɔyɔ mu ge, wee ya wèe logoo njɛ Tite wo ba wu kenɛ kurogo.

⁷ Ayiwa, Tite wo ba wu ye bɛ-ɛ dɛ! Ga yee ya wu luu njɛ njɛgana lemu na ge, lee ya wèe fungɔnyɔ yi tenɛ. W'a pa wèe pye na nɛ ja la k'a sii shɔ yee ni. Na yee ya daajenɛ jo, na yee ya nɛ keree co ni see ni xuuni. Lee ya la fara nɛ wo fundanga ki na fo xuuni.

⁸ Nɛ fɛnhɛ sɛmɛ wemu tun yee mu ge, ali na wee sɛmɛ we ta w'a bi zɔ mɛsuu wá bɛ yee na, lee wo daajenɛ jɛ nige nɛ ni wɛ. Li daajenɛ bye nɛ ni, bani nɛ bi sɛmɛ wu ta w'a zɔ mɛsuu wá yee na jɛɛɛ ye nigin funɲɔ ni.

⁹ Ga nime nɛ funɲɔ ya taan. Yee zɔɔɔ na mɛhɛɛ suu, lee ya ta pye nɛ wo fundanga ki kaɲɲɔ-ɛ dɛ! Ga lee zɔ mɛsuu le na yee pye yee ya kuri kadugo, na yi jaarigana faa, lee l'a nɛ funɲɔ taan. Yee wo zɔ mɛsuu l'a pye na saha ni Kilɛ wo jidaan ni. Lee funɲɔ ni lemu wèe ya pye yee na ge, lee ya ta pye kakuunɔ wɛ.

¹⁰ Bani zɔ mɛsuu lemu ya sipya taa na saha ni Kilɛ ye pyaa wo jidaan wu ni ge, lee ma sipya pye m'a ma torogana li faa, na juwuuro ta. Lee zɔ mɛsuu le tuugo ya sipyii pyi pu na daajenɛ yu Kilɛ naha taan. Ga konɔ ya zɔ mɛsuu lemu nɔni sipya na ge, lee l'a ma ni xu ni.

¹¹ Zɔ mɛsuu lemu l'a yee ta na saha ni Kilɛ wo jidaan wu ni ge, l'a lemu jɔ ge, lee li wa mɛ. Yee ya

yi see bæeri le le kaa le ni. Yee ya can wu sha xuuni. Yee ya nahaya tanha fo xuuni. Yee ya fya fo xuuni. Nε na la bi shɔ yee ni fo xuuni. Yee zɔlɔɔ pu bæeri bi nahaha tii le kaa nigin we na. Yee ya jaagi pye xuuni le kaa le shizhaa na. Yee ya li shε shεgana bæeri na na yee tɔɔgɔ wa le kaa le ni wε.

¹² Ma bu logo nε we sεmε we tun yee mu, wemu w'a kakuunɔ li pye ge, ni wemu na l'a pye ge, nε ta wu tun wee wa shishiin wuu na wε. Ga nε wu tun yee mu, yee ya yiyε kan kangana lemu na wèe wuu na ge, y'i lee cε Kilε nahaha tàan.

¹³ Lee l'a wèe logoo ki pye k'a ninε. Yee ya Tite fungɔngɔ ki tenε, a wu funɔɔ di daan taangana lemu na ge, lee bε ya pye wèe mu fundangbɔhɔ na fara lojinε li na.

¹⁴ Nε yee sɔ keree kii shizhaa na Tite mu, di wa ta shiige lee kabaɲa na wε. Wèe ya can jo yee mu wu keree ki bæeri ni jogana lemu na ge, lee funɔɔ ni yee wo mεsaana kemu wèe ya jo Tite mu ge, a yee bε di da can.

¹⁵ Wu taanɲεεge k'a ɲeri pεlε bε yee shizhaa na, bani wu funɔɔ w'a dun ni yee bæeri nigin nigin wu wo ɲɔmεεcoro ti ni. Yee ya wu ɲunɔ cırı ni baraga kemu ni, na fya wu na, na yiyε tirige wu mu tirigegana lemu na ge, wu funɔɔ w'a dun ni lee bε ni.

¹⁶ Nε funɔɔ ya taan fo xuuni, bani nε na já da daa yee na keree bæeri ni.

8

Masedoni fiige ki n'a daa fεε p'a wari wemu pinne ge

¹ Ayiwa na cebooloo, Kile ya niime wemu pye Masedoni fiige ki egilizii pu mu ge, wu funɗo ki wa wu yee naha jo yi mu.

² Kanhama nigho pu bye pu ɗunɗo ni. Ga p'a fundanga ta xuuni, fo na kenɛ mugi pu kenɛ yara na, na pii kan xuuni, ali na pu ta pu na ɗe be la baa fɛɛ.

³ Ne wa lee wo seeri nago kanna p'a pii kan na be ni pu se ɗunɗo kana ni. Pu yere ya toro be pu se ɗunɗo kana taan, ali na ta wa ya pu karamu be we.

⁴ P'a sii wee tii ɗeri saama na, na wee pu soo pu mu, pu be di pu wo dege kan she Kile wo fɛfɛere wuu pu mu Zhude fiige ki ni.

⁵ Wee bi daa pu na jo pu na lemu pye ge, p'a toro be yere lee taan. P'a fɛnhɛ puyɛ kan Kafɔɔ mu, lee kadugo na na puyɛ yaha wee be kenɛ na na saha ni Kile ye pyaa nidaan ni.

⁶ Lee wuu na wee ya Tite ɗeri na jo w'a bi labye nizaama wemu ɗo kon yee yiri kenɛ yakanya yi wo shizhaa na ge, jo wu she yi yiri w'i she wee labye wu ɗo fa.

⁷ Yee ya pye naha na keree beeri ni: n'a daa fɛere yoo, kafila yoo, laje yoo, ni seetanga tuugo beeri. Wee ya taan yee mu taangana lemu na ge, na fara kee taanɗeɛɛ ki be na. Wee funɗo ki wa y'i bye naha na we labye nizaama we be ni.

⁸ Li wa nago kanna n'a yi karamu fo yi li pye fanha na we. Ga ne pii wo lowagaa keree yu yi mu, konho di yi wo taanɗeɛɛ ki noho wolo wii ki bi ɗe see see taanɗeɛɛ.

⁹ Bani wu Kafɔɔ Yesu Kirisa ya wu wo niime wu she shegana lemu na ge, yi beeri wa lee ce. Wee bye yara fɔɔ, a wu wuyɛ pye la baa fɔɔ yee wuu

na, kónhɔ yee di bye yara fɛɛ wu wo la baa fɛɛɛ ti baraga ni.

¹⁰ Na fungɔngɔ n'a zhɛɛ yɛ yi na, nago kanna y'a kaa lemu ɲɔ kɔn tapɛɛ ge, yi bu lee pye na li ɲɔ fa, lee ya ɲɔ xuuni. Yee p'a pye shɛnshiilee na le kaa le ɲɔ kɔn, lee yɛ bɛ wɛ, yee p'a nɔhɔ pye shɛnshiilee sanha na le kaa le bye fungɔngɔ ta.

¹¹ Lee wuu na, yi shɛ ɲaha na le kaa le fɛni, y'i li pye y'i li ɲɔ fa. Lee kaa le funɲɔ ya tigi yi mu ni zɔsaama wemu ni ge, yi li pye y'i li ɲɔ fa ni wee zɔsaama we ninumɔ ni, na saha ni yi se ɲunɔ kana ni.

¹² Bani Kilɛ gan fungɔngɔ bu digi sipya mu, Kilɛ ya sɔɔ kee yakanga ke na, na saha ni wu keɲɛ yataa ni. Ga yaaga kemu se ɲɛ wu ni wɛ, kee niɲɛ ɲɛ wɛ.

¹³ Li wa nago kanna yi pusamaa wo cɔnrɔmɔ pu laha, yiye pyaa di do cɔnrɔmɔ pu ni-i dɛ! Ga y'a yaa na li pye, kónhɔ yi bɛɛri di daanna.

¹⁴ Nime kunni, la wa yee mu, lee wuu na yee na já la baa fɛɛ pu tɛgɛ. Ayiwa, la baa fɛɛɛ ti ga ba nɔ yee bɛ na, na pee bɛ ta p'a ɲɛri lafɛɛ, pee bɛ na já yee tɛgɛ. Lee funɲɔ ni, yi bɛɛri na daanna,

¹⁵ ma na jo ba l'a ka Kilɛ Kafila wu ni kagana lemu na wɛ na:

«Wemu w'a niɲɛhɛmɛ kuu ge,
wee wo wusama ya kori wɛ;
Wemu w'a dɔɔni kuu ge,
wee bɛ wo wu ya xuunɔ wɛ.»*

Tite ni wu kaafɛɛ

* **8:15** Ekizode 16:18

¹⁶ Baaga Kilɛ, bani w'a lowaa le Tite ni yee keree na ma na jo ba wɛɛ jɛ wɛ.

¹⁷ Wɛɛ ya lemu sha Tite mu ge, w'a sɔɔ lee na. Ga yee keree wa bye wu zɔ na fo xuuni, fo wuyɛ pyaa ya li kɔn wuyɛ funɲɔ ni na wu shɛ yee yiri.

¹⁸ Egilizii pu bɛɛri ya ceborona wemu sɔni wu labye nizaama wu wuu na Kilɛ Jozaama pu wo yɛɛ li shizhaa na ge, wee w'a da binne ni Tite ni na tun.

¹⁹ Lee yɛ bɛ wɛ, jara lemu wɛɛ ya byi na jaha tii Kilɛ wo taa li keree ki na ge, wee ceborona wu jaha egilizii p'a bulo na wu pinne ni wɛɛ ni lee jara li na. Wɛɛ ya lee jara li pyi, kɔnhɔ nɔɔɔ di danha Kafɔ mɛgɛ na, wu nɔhɔ wu fungɔngɔ nizaanɔ ki shɛ sipyii pu wo dɛgɛ wu shizhaa na.

²⁰ Le shɔɔnrigana le na wɛɛ ya we warigbɔ we keree jaha shɔɔnri. Wɛɛ ya keree bɛɛri pyi kɔnhɔ sipyii ganha bu jaagi ta wu na xuu wa shishiin ni le kaa le ni wɛ.

²¹ Bani wɛɛ funɲɔ ki wa wu da saama koro jaari, Kafɔ yɛ jaha tɔan bɛ wɛ, ga sipyii pu bɛ jaha tɔan.

²² Wu ceborona wa bɛ w'a da binne ni pu ni. Wɛɛ ya wu nɔhɔ wolo tɔɔɲii ni jɛhɛɲɛɛ ni, na wu ta w'a la le wuyɛ ni xuuni tuun bɛɛri ni. Ga w'a la le wuyɛ ni nime na toro taashiine li bɛ tɔan, bani w'a dɔ yee na fo xuuni.

²³ We wu jɛ Tite ge, wee jɛ na jaarinii ni na kapyeyɛnii. Yee mu wɛɛ ya kapyɛɲɛ pyi. Cebooloo pusamaa p'a pinne ni wu ni ge, pee jɛ egilizii pu wo tudunmɔɔ. Pee ya pye sipyii piimu p'a pɛɲɛ taha Kirisa mɛgɛ na ge.

²⁴ Lee wuu na, y'a yaa na li shɛ pu na na pu kaa ya dan yee ni fo xuuni, kɔnhɔ egilizii p'i lee ja, p'i

li cɛ na kaɲii wa wèe mu na yee mɛsaanya yu.

9

Dɛgɛ wemu ya ɲaha tii cebooloo n'a daa fɛɛ pu na ge

¹ Can na, dɛgɛ wemu w'a byi Zhude fiige ki n'a daa fɛɛ pu na ge, nɛ li ta jo ɲunɔ wa li na nɛ wu na sɛmɛ ka sanha di dun yee mu wee dɛgɛ wu keree na wɛ.

² Bani nɛ yee ɲidaan cɛ na xɔ wee labye wu kabaɲa na. Nɛ yee mɛsaanya jo xɔ bɛ yɛɛ Masedɔni n'a daa fɛɛ pu mu. Nɛ pu pye: «Akayi fiige ki cebooloo p'a gbegele xɔ p'i dɛgɛ pye na co fo tɔjee na.» Yee wo samɔhɔɔ t'a pye kaɲunɔ na lowaa kan n'a daa fɛɛ niɲɛhɛmɛɛ mu.

³ Ga lee bɛ na, n'a da wu cebooloo pu tun yi mu, kɔnhɔ masɔɲɔ kemu wèe ya pye yee na we labye we shizhaa na ge, kee ganha bu bye ɲunɔ baa wogo wɛ. Nɛ funɲɔ ki wa p'i shɛ yi ta y'a gbegele xɔ, ma na jo ba nɛ yi jo wɛ.

⁴ Lee bɛ wɛ, Masedɔni shɛɛn pii bu binnɛ kari ni nɛ ni yee yiri, na shɛ yee ta yee ya ta gbegele wɛ, lee na bye wèe mu shiige, bani wèe ya dà yee na. Li na bye yee bɛ wo shiige.

⁵ Lee wuu na nɛ li kɔn nayɛ funɲɔ ni jo nɛ yaa na pii ceboronamaa pii ɲɛɛri jo pu toro na ɲaha na yee yiri. Loolodaa lemu kaa yee ya jo ge, kɔnhɔ p'i shɛ lee keree ɲaha shɔɔnri sani di ba shɛ wà ge. Lee na ba li shɛ na daan na mu funɲɔ ni lee loolodaa l'a kan, na li ya ta pye fanha kaa wɛ.

⁶ Yi li cɛ na wemu bu shinma nifɛnhɛɲɛɛ nugi, shinma nifɛnhɛɲɛɛ ma da ba gɔn. Wemu shiin bu

shinma nijnɛhɛmɛ nugi, shinma nijnɛhɛmɛ weefɔɔ da ba gɔn.

⁷ Wemu bɛɛri ya lemu wo tɛhɛnɛ kɔn wu funɔɔ ni ge, wu lee kan. Wee gan we ganha bu da bye ni zɔ mɛsuu ni wɛ, kelee fanha kaa wɛ. Bani sipya wemu w'a gan pyi ni fundanga ni ge, wee kaa l'a dan Kilɛ ni.

⁸ Se wa Kilɛ ni na kasaɔɔaa tuuyo bɛɛri pye yee mu fo na jɛhɛ, kɔnhɔ yee mago yaɔɔmuyɔ bɛɛri nijnɛhɛyɛ di da daa yi mu tuun bɛɛri, ni keree bɛɛri ni, kɔnhɔ yi da se jaha na kapyegɛe nizaɔɔaa ni.

⁹ Ma na jo ba l'a ka Kilɛ Kafila wu ni wɛ na:

«W'a kenɛ mugi wu yataya na,
na la baa fɛɛ kan.

Wu saama pu wa da ga xhɔ bada wɛ.»*

¹⁰ Kilɛ wemu w'a nuguzhi kaan yenugumɔ mu, na wu jɔlige bɛ kaan wu mu ge, wee na ba nuguzhi nijnɛhɛrɛ kan yee mu xuuni, kɔnhɔ yee wo saama pu da buri p'a se jaha na.

¹¹ Wu na ba saama tuugo bɛɛri pyi yee mu, kɔnhɔ yi bɛ di kenɛ mugi yi yataya na. Wɛɛ na zhɛ yee wo yakanya yi loolo piimu na ge, l'a bye kaɔɔɔɔ pɛɛ na baraga ni masɔɔɔ taha Kilɛ na yee yakanya ye wuu na.

¹² Bani dɛgɛ wemu yee ya byi ge, wu ya ta na Kilɛ wo fɛfɛɛrɛ sipyii pu tɛri yɛ wɛ. Ga wu na ba bye kaɔɔɔɔ sipyiɔɔhɛmɛɛ di da baraga tɛri Kilɛ na, pu da wu sɔni.

¹³ Wee dɛgɛ we bu nɔ pu na, pu na Kilɛ sɔ, bani yee ya dɔ Kirisa wo Kilɛ Jozaama pu na, na jaari bɛ na sahanɔ ni pɛɛ Jomɔ pɛ ni, na nɔhɔ kenɛ mugi yi kenɛ

* 9:9 Zaburru 112:8

yataya na pee mu, na ki mugi sipyii pusamaa be mu.

¹⁴ Kile ya niime nigbo wemu pye yee mu ge, wee na ba pu pye pu na Kile jieri yee mu xuuni, yi kaa be na ganha na dan pu ni xuuni.

¹⁵ Kile w'a soni wu ma yakanga ki wuu na, w'a yagbohongo kemu kan wee mu ni ki jongo je-e ge!

10

Poli ya wu labye wu yogo jo

¹ Ayiwa na cebooloo, pii ya jo na ne bu bye yee te ni, na ne ma jine. Ga na ne bu lii yee na, ne ma kafugo le naye ni na wa yee na. Ne Poli w'a yi jieri Kirisa wo lotaan le, ni wu saama pu wuu na,

² yi ganha bu da na karamu di ba no yi yiri, di kafugo le naye ni di wa yi na we. Bani piimu p'a yu na kongo sipyii wo fungongo keree torogana na wee ya doroo ge, ne da li na jo ne na zhe kafugo le naye ni na wa pee na.

³ Can wu je wii, wu ceepuuro wuu kunni wa naari ke kongo ke fungo ni, ga wee di wa yogo ki konni ni ceepuuro fanha ni we.

⁴ Wee wo yokonyanmuyo yi je ke kongo ke sipyii woyo we, ga Kile woyo yi je yii, fanha je yemu ni ge. Y'a Shitaanni wo kasongo yi shaan.

⁵ Joyaama fara yaaga tuugo beeri na, kemu beeri k'a yogo konni Kile wo laje wu na ge, wee ya yee beeri jeri buri. Fungonyo tuuyo ye beeri wee ya guuni, konho y'i Kirisa jome co.

⁶ Yee wo jomemeco no li jo ba fa tuun wemu ni, wee ya gbegele xo wu jomecobaalaa pu beeri wo fohoo to pu mu.

⁷ Neɲaa le yee ya wii sipyii ni. Ayiwa, sipya wa bu dà li na na Kirisa wo wee ɲɛ, weefɔɔ ya yaa na wu funɲɔ kɔn li na, na li ɛɛ na ba wee ɲɛ Kirisa wo wɛ, mu wèe bɛ ɲɛ Kirisa wuu.

⁸ Bani Kafɔɔ ya fanha kemu kan wèe mu ge, ki kaɲuɲɔ ki ɲɛ na yee luu na se ɲaha na, ki kaɲuɲɔ ɲɛ na yee kyɛɛgi wɛ. Ali nɛ ɲɛhɛ bi nayɛ pɛɛ toro bɛ ɲɛɛɛ yɛ kee fanha ke wuu na, lee shiige ɲɛ nɛ na wɛ.

⁹ Nɛ funɲɔ wa di da li shɛɛ na sɛmɛɛ pu ni, nago n'a yi fuguri wɛ.

¹⁰ Pii kunni wa yu na nɛ sɛmɛɛ pu kafila w'a waha, na kafugo ki ɲɛ wu ni. Ga na nɛyɛ pyaa bu nɔ yee yiri, na nɛ ma bye baraga baa sipya, na nɛ jomɔ pu da yaaga bɛ ɲɔ wɛ.

¹¹ Piimu p'a yee yu ge, pufɛɛ pu li ɛɛ na jogana lemu na wèe ya yu wù sɛmɛɛ pu ni na wù ta w'à lii yi na ge, lee wo kapyegɛɛ bɛ w'à da ba shɛ byi wù ga nɔ yi yiri tuun wemu ni.

¹² Piimu p'a puyɛ sɔni ge, wèe wa da ga sɔɔ di wùye pye pee sipyii pii p'a tuugo, kelee di wùye taanna ni pu ni wɛ. Pee ma puyɛ taanna ni puyɛ ni, na puyɛ luu na daanna ni puyɛ ni. Ta tee ɲɛ nahanahara wɛ?

¹³ Wèe kunni wa da wùye pɛɛ fo di zhɛ doro wù tayerege tàan wɛ. Ga Kilɛ ya tɛhɛnɛ lemu wolo kan wèe mu, a lee di bye bɛ kaɲuɲɔ a wèe di nɔ yee na ge, wèe na ba wùye pɛɛ na saha ni lee ni.

¹⁴ Wèe da bye wèe ya nɔ yee na wɛ, wee tuun wu ni wèe bi da tɛhɛnɛ li toro, ga wèe ya ta li toro wɛ, bani wèe p'a Kirisa wo Kilɛ Jozaama pu jo yee mu shɛnshiilee.

¹⁵ Lee funɲɔ ni tɛhɛnɛ lemu l'a kɔn wèe kan ge, wèe wa da doro lee tàan wɛ. Sipyii piitiilee ya labye

wemu pye ge, wèe wa da wee kaa lɔ di daga da wùyɛ pɛlɛ wɛ. Wèe ya dà li na nago yee ba shɛɲaha na n'a daa wu ni, la na vara xuuni wèe wo labye wu na yee niɲɛ ni Kilɛ wo tɛhɛnɛ li funɲɔ ni, w'a lemu kɔn na kan wèe mu ge.

¹⁶ Lee funɲɔ ni fiye yemu yi wa yee kadugo yíri ge, wèe na já zhɛ Kilɛ wo Jozaama pu jo yee fiye yi ni, na ta wèe ya wa wo labye lɔ wu tapyege ni na taga wùyɛ pɛlɛ wɛ.

¹⁷ L'a ka Kilɛ Kafila wu ni na: «Wemu bu jo wu wuyɛ pɛlɛ, wufɔɔ wu wuyɛ pɛlɛ Kilɛ wo nibyegee kii funɲɔ ni.»*

¹⁸ Bani wemu ba wuyɛ mɛsaɲa yu, wee ya mɛge nijenɛ taa wɛ, ga Kafɔɔ yɛ pyaa ya wemu wo mɛsaɲa yu ge, wee w'a ki taa.

11

Tudunmɔɔ kafinɛjuu pu keree

¹ Aa! Yee da bi da zɔɔ na nɛ wo ɲuɲmoyirinɛ jomɔ pe xu yiye ni jɛri funɲɔ ni dɛ, lee bi da daan nɛ ni. Ayiwa, yi pu xu yiye ni!

² Yee kaa ya dan nɛ ni fo xuuni, fo na ɲɛpɛɛn lenɛ nɛ ni yee shizhaa na. Ga Kilɛ ni lee ya foro. Curɔ nigin pe, wee mu nɛ yee co, wee ɲɛ Kirisa; kɔnhɔ di ba yi kan wu mu ba doɲinɛ fucɛri nacebaa ɲɛ wɛ.

³ Ga nɛ fyagi jo yi fungɔnyɔ ganha da ba ɲɛri, Kirisa wemu na y'a yiye pɔ xuuni ge, fo di yi kurunɔ wee fɛni, ma na jo ba wɔ w'a kafinɛye taga Awa faanna, na wu piinnɛ mɛ wɛ.

⁴ Bani sipya watii bu ba Yesu watii kaa jo yee mu wemu wo kaa jogana ni wèe wo wu kaa jogana

* **10:17** Zheremi 9:23

ƚɛ nigin wɛ, yee na ƚɛri na dà weefɔɔ na. Kile Munaa lemu yee ya ta wèe kenɛ kurogo, kelee Kile Jozaama pemu yee ya logo wèe ƚɔ na ge, yee bu munaa latii ta lemu ni wèe wuu li ƚɛ nigin wɛ, kelee na jozaama patii ta pemu ni wèe wo pu ƚɛ nigin wɛ, yee na wá karaa dà yee bɛ na.

⁵ Na li ta pee megbɔhɔ tudunmɔɔ piimu yee ya jateni ge, pee ya pɔɔ nɛ na kabaɲa ka shishiin na wɛ.

⁶ Ali nɛ ƚɛhɛ bye nɛ di ya pye kafila cɛvɔɔ fo wu nijemɛ wɛ, cɛmɛ wo koo ni kunni, n'a la cɛ pee ni. Wèe ya lee shɛ yee na shɛgana bɛɛri na, ni keree bɛɛri ni.

⁷ Tuun wemu ni nɛ Kile wo Jozaama pu jo yee mu ma ni ge, nɛ nayɛ tirige, na yee durogo. Ta kakuunɔ li ƚɛ lere gɛ?

⁸ Egilizii piitiilee pu bi nɛ saraa. L'a pye kanna nɛ pee wo naafuu wu shɔ pu na na taga yee tɛgɛ.

⁹ Na nɛ yaha yee yiri, yaɲmuyɔ ya funmɔ bye nɛ na, ga nɛ ta na wo tuguro ti taha wa shishiin ƚuɲɔ ni yee ni wɛ. Cebooloo piimu p'a pa na yiri Masedɔni fiige ki ni ge, pee p'a pa nɛ wo mago yaɲmuyɔ yi kan nɛ mu. Nɛ kasɛɛgɛ yaha nayɛ na, kɔnhɔ di ganha da bye yee wa shishiin mu tuguro kaa la shishiin ni wɛ. N'a da kasɛɛgɛ yaha nayɛ na sanha lee kanunɔ le na.

¹⁰ Lee ya pye kaɲuɲɔ, kemu ya nɛ ƚuɲɔ yirige Akayi fiige ki bɛɛri ni ge. Sipya wa shishiin wa da já kee ƚuyirige ki shɔ nɛ na wɛ. Kirisa wo can we, wee wemu wu ƚɛ nɛ ni ge, wee wuu na nɛ yee jo.

¹¹ Naha na nɛ d'a yee jo wɛ? Na yee kaa ya dan nɛ ni-i laa? Kile yɛ pyaa bɛ ya lee cɛ na yee kaa ya dan nɛ ni.

¹² Ga pyegana lemu na ne na wo labye wu pye yee mu ge, lee pyegana li na n'a da da wu pyi. Piimu p'a kaɲɲɔ shaa na puyɛ pɛɛ, na yu na wɛ wo labye pyegana le tuugo pee ya byi ge, lee pyegana li na n'a da da na wo labye wu pyi, kɔnhɔ pee ganha bu kee kaɲɲɔ ki ta wɛ.

¹³ Kafinejuu pu ne pee tudunmɔɔ piiri. Pu labye wu beeri w'a sipyii piinne. P'a puyɛ pye kanna Kirisa wo tudunmɔɔ pee ne.

¹⁴ Ga lee ne kakanhana wɛ, bani Shitaanni be ya wuyɛ neri na byi ba mɛɛkɛ kpɛɛnge wo ne wɛ.

¹⁵ Lee wuu na do, Shitaanni wo kapyebyii bu puyɛ pye kanna Kilɛ wo kapyebyii pee ne piimu ya tii ge, lee ya yaa li wa fo wɛ. Ga li taxɔɔ ki kuduun ne wemu ge, wee na ba nɔ pu na na saha ni pu kapyege ni.

Pɔli ya kanhama pemu na wu wo tuduro ti funɲɔ ni ge

¹⁶ N'a da guri yi taha sanha yi mu jo wa shishiin ganha bu na wii ɲɲɲmoyirine fɔɔ wɛ. Ga yi nehe ba na wii ɲɲɲmoyirine fɔɔ, yi na co mu, kɔnhɔ na be di naye pɛɛ dɔɔni.

¹⁷ Yemu n'a da jo nime ge, Kafɔɔ w'a ta yee le na ɲɔ ni wɛ. Ga la l'a na pye n'a da yee jo. Lee wuu na n'a da jo ba ɲɲɲmoyirine fɔɔ ne wɛ.

¹⁸ Ga ma na jo ba shɛɲɲehɛmɛɛ wa puyɛ pɛɛ ke kɔɲɔ ke keree ni wɛ, wee tuun wu ni ne be na naye pɛɛ gɛ!

¹⁹ Yee piimu pu ne fungɔɲɔ fɛɛ ge, a yee di dɛɛɛ na ɲɲɲmo-yirilee jomɔ nuri!

²⁰ Pee sipyii pii p'a yee co ba buloo ne-ɛ ge, na yee keɲɛ yaɲmuyɔ li, na dun yee na, na ɲɔsanga pyi yee

na, na kadahaa leni yee jahaya ni. A yee di lee xu yiyɛ ni.

²¹ Shiige ki ɲɛ nɛ na pe jomɔ pe tajogo ni, ga nɛ fanha di wa ɲɛɛ ba pee ɲɛ wɛ, na ɲunɔ bɛ di wa waha ba pee ɲɛ wɛ.

Ga lee bɛ na keree kiimu kaa p'a daga na puyɛ pɛɛ ge, nɛ bɛ na já kee kaa taga nayɛ pɛɛ. Nɛ yu ba ɲunmoyirine fɔɔ ɲɛ wɛ.

²² Heburuu pu ɲɛ pii ya? Wee wa nɛ bɛ ɲɛ. Izirayɛli shi shɛɛn pu ɲɛ pii ya? Wee wa nɛ bɛ ɲɛ. Ibirayima kadugo shi shɛɛn pu ɲɛ pii ya? Wee wa nɛ bɛ ɲɛ.

²³ Kirisa wo kapyebyii pu ɲɛ pii ya? ɲunmoyirine fɔɔ jomɔ n'a da jo. Nɛ pye Kirisa wo kapyebye na toro pee tãan fo xuuni. Nɛ pu já kapyenɛɛ ni. Nɛ kaso jegee, kee ya ɲɛɛ pu wogoo na. Nɛ kpɔɔnrɔ jeri shɔ na toro pee tãan. Nɛ xu fɔ tɔɔɲii ɲiɲɛɲɛɛ ni.

²⁴ Yawutuu p'a nɛ kpɔn fo tɔɔɲii kaguro, tɔɔɲii bɛɛri susɔ ɲii kɛɛɛ shishɛɛɛ nigin ma fɔ.*

²⁵ A Oromɛ shɛɛn di na kpɔn fo tɔɔɲii taanri ni kabegɛɛ ni. A p'i kagereye taga na wá na da gbo tɔɔɲii nigin. A kɔɔgbɔhɔ di gyɛɛgi ni na ni fo tɔɔɲii taanri suumɔ lɔhɔ ni. A di cana nigin ni piige nigin pye suumɔ lɔhɔ ni.

²⁶ Nɛ kushɛgɛɛ ɲiɲɛɲɛɛ pye. Nɛ na munaa pɛɛ fɔ gbalaa lɔhɔyɔ ni. Nɛ na munaa pɛɛ fɔ java fɛɛ ɲiɲɛ ni. Nɛ na munaa pɛɛ fɔ nayɛ pyaa shi wu ɲiɲɛ ni, na li pɛɛ fɔ shi watii ɲiɲɛ ni. Nɛ na munaa

* **11:24** Saliya wa bye Oromɛ shɛɛn mu, wee saliya wu bi gbara pu susɔ ɲii kɛɛɛ shishɛɛɛ (40) taha sipya na wɛ, bani pu bi giin na kee da xhu sipiyawyii ni wɛ, lee na pu ma ɲii nigin laha.

pere fɔ kulo funɲɔ ni, na li pere fɔ siponɲɔ ni. Ne na munaa pere fɔ suumɔ lɔhɔ ni. Ali wù cebooloo piimu p'a puyɛ pye n'a daa fɛɛ, p'i ɲɛ n'a daa fɛɛ-i ge, nɛ na munaa pere fɔ pee bɛ ɲɲɛ ni.

²⁷ Ne kapyenɛɛ ɲɲehɛɲɛɛ pye kiimu ya waha ge, na kanhama ɲa. Ne piiye ɲɲehɛyɛ shɔn ɲmunumɔ xuugo ni. Ne xuugo gba, a waga di la pye na ni. Ne yalige ɲa, na ki yaha wà tɛɛgɛɛ ɲɲehɛɲɛɛ ni. Ne wiire gba, na fafunmɔ pye.

²⁸ Kisanɲaa di ɲɛ wà. Na fara kee bɛɛri na, nɛ bi na funɲɔ shaa ni egilizii pu bɛɛri kaa ni caɲa bɛɛri.

²⁹ N'a daa fɔɔ wa baraga bu jɛɛ, nɛ ma bye kanna nɛyɛ pyaa wo baraga k'a cɛɛ. Wa ɲunɲɔ bu gyɛɛgi, lee ma sii waha na na fo xuuni.

³⁰ Li bu da nago kanna nɛ yaa na nayɛ pɛɛ, nɛ na nayɛ pɛɛ na wo baraga baara ti ni.

³¹ Masɔɲɔ k'a dɛri wù Kafɔɔ Yesu To Kilɛ na gbee! Wee ya li cɛ na nɛ wa kafinɛyɛ yu wɛ.

³² Na nɛ yaha Damasi kulo li ni, caɲa ka saannaa Arɛtasi wo gbafenɛɛri w'a pa sipyii pii yaha kulo li tajeye yi bɛɛri ni, kɔnhɔ p'i nɛ co.

³³ Ga, a n'a daa fɛɛ p'i nɛ le sagana ni na yeege fenɛtiri ni, na mɛɛɛ taga nɛ tirige kanha ki kadugo. Lee funɲɔ ni a nɛ shɔ wu na.

12

Pɔli ya kashɛgɛɛ kiimu ɲa ge

¹ Ayiwa, fo nɛ bu nayɛ pɛɛ, ba lee di wa yaɲin ɲɔgi wɛ. Lee bɛ na, kashɛgɛɛ kiimu nɛ ɲa, ni Kafɔɔ ya keree kiimu she nɛ na ge, kee shizhaa na n'a da ba jo nime.

² Nε ná wa cε, wu na jε Kirisa wo karijεεgε ki ni, li yee kε ni shishεεrε wu jε nijee, Kilε ya wu lɔ kari fo fugba we ni. (Ayiwa wuyε pyaa k'a kari wà la, kelee kashεε Kilε ya shε wu na la, nε kunni ya lee cε wε, Kilε w'a lee cε.)

³ Nε kunni ya li cε na jo kanna wee ná w'a kari Alijinε ni. (Ga wuyε pyaa k'a kari wà la, kelee kashεε Kilε ya li shε wu na la, nε kunni ya lee cε wε, Kilε w'a lee cε.)

⁴ A wu jomɔ pa logo wee xuu wu ni sipya da já pemu jo daha wε. Li ya saha bε yεrε sipya wu pee jomɔ pu jo wε.

⁵ Ayiwa, nε na já nayε pεlε wee sipya we wa shi keree na. Ga nε funjɔ di wa di nayε kaa taga nayε pεlε wε, fo di bu na baraga baara kaa taga nayε pεlε.

⁶ Ali nε jεhε jo nε nayε pεlε, nε da bye jɔnjɔmoyirine fɔɔ wε, bani can n'a da jo. Ga n'a da nayε pεlε wε, kɔnhɔ keree kiimu n'a byi, na yemu yu sipyii pu jii na ge, pu ganha bu na durogo di doro yee wo jɔnjɔ kana tãan wε.

⁷ Ayiwa, kɔnhɔ tabaara ganha bu jé di na ji kee kashεgεε nijεjεε kii wuu na wε, a yama nigbɔ pa di jé nε cére ti ni. Pee ya ma nε mu ba Shitaanni tudunmɔ jε wε, pee ya nε kana, kɔnhɔ tabaara ganha bu jé nε ni wε.

⁸ Nε Kafɔɔ jεeri pee yama pe shizhaa na fo tɔɔjii taanri jo wu pu laha na jɔnjɔ ni.

⁹ Ga, a wu nε pye na wee wo niime wu na nε yaa, na sipya baraga bu xhɔ tuun wemu ni, na wee tuun wu ni wee wo sefεεrε t'a zhεε na fiinjε. Lee wuu na l'a tãan nε ni nε wu na baraga baara kaa taga nayε pεlε, kɔnhɔ Kirisa wo sefεεrε t'i gori yaha

na na.

¹⁰ Lee wuu na ne funɲo tãan na baraga baara ti na. Ali pu nehe ba ne shehele, kelee na kawagaa pyi ne na, kelee na ne kana, kelee na ne jaani Kirisa mege ki wuu na, ne na funɲo taan kee beeri wuu na. Bani ne bu bye baraga baa tuun wemu ni, ne ma fanha ta wee tuun weye pyaa ni.

Pɔli ya pye tuguro n'a daa fɔɔ wa shishiin mu Korente kulo li ni we

¹¹ Ayiwa, ne jo ba ɲuɲmoyirine fɔɔ ne we. Ga yeeye pyaa ki ni lee ya foro. Yee p'a bi yaa yee p'a ne soni! Bani ali ne nehe bye ne ne yaaga be we, tudunmɔ mege wuu piimu yee wa jateni ge, wee wa ya ye ne na kaa la shishiin ni we.

¹² Can na, kapyegge kiimu k'a li shee na Kirisa wo tudunmɔ ne ne ge, kee beeri ya she yee na ni loxulo ni. Kee ya pye ɲaha sheshere, ni kakanhanɲaa, ni sefere kagbɔhɔɔ.

¹³ Ne ta pye yee mu tuguro we. Ni lee ye be we, leke ne d'a pye egilizii pusamaa mu lee di ya pye yee mu-i we? Yi yafa na mu lee na!

¹⁴ Li wii, ne gbegele xɔ da se yee yiri na tɔɲii taanri wuu ni. N'a da zhe bye yee mu tuguro le tɔɲii le be ni we. Bani yi kenje ɲaɲmuyɔ be di wa zhaa we, fo yiy pyaa kiiri. Nɔhɔpiire ya yaa na wari shaa na yeri pu sefee ɲaha na we, ga sefee p'a yaa na wari shaa na yeri pu nagoo ɲaha na.

¹⁵ L'a taan ne ni ne wu na kenje ɲaɲmuyɔ beeri kan yee wuu na, ali na naye be kan na fara wà. Ayiwa, yee kaa ba dan ne ni xuuni mu, lee l'a da ne pye ne kaa da da dan yee ni-i ge?

¹⁶ Yee na ba jo na nε pye tuguro yee wa shishiin nɔŋɔ ni wε. Nakaara wa lee ni wε, ga pii na ba jo yee ni na shizhiinmε ni nε yee co, na nε shiige shen.

¹⁷ Piimu nε tun shε yee mu ge, nε kuduun sha yee ni wee wa kenε kurogo ya?

¹⁸ Nε Tite nεeri jo wu shε yee yiri, na wù ceborona wu pinne ni wu ni. Ta Tite ya yee n̄mahana na kuduun sha yee ni? Ta nε ni wee wo kapyege ki bεeri ya pye mε nigin wε? Ta wèe naarigan̄aa ki bεeri ya pye mε nigin wε?

Pɔli ya wu funɔɔ shaa ni kaa lemu ni ge

¹⁹ Na co fo taatuunnɔ na, yee wa giin na kapii wèe wa gaan wùye mu yee naha tàan, ga lee di bε wε. Kirisa wo karinεεge ki funɔɔ ni wèe wa yu mε Kilε naha tàan. Wù taan̄niinεε, yee wo n'a daa wu wo nahagbaashεεε kaa na wèe wa ye bεeri yu yee mu.

²⁰ Nε ba nɔ yee yiri, na funɔɔ wa di yi na pagana lemu na wε, nε fyagi jo di ganha ba shε yi na lee pagana le na wε; yi bε ganha bu na na pagana la na yi bε ya tiin ni lemu ni wε. Nε fyagi jo di ganha ba shε yogo ta yi tε ni wε, ni nεpεen, ni loyire, ni bεganhara, ni mεkyεεgeε, ni zɔjuuro, ni tabaara, ni kawuriye wε.

²¹ Nε fyagi jo di ba jo n'a nɔ yi yiri ge, Kilε ganha bu da na shiige yi ninε ni wε. Sipyin̄hemεε piimu p'a jurumu pye, p'i sanha daajenε jo pu cem̄h̄ɔɔ ti na tapyege ni wε, ni pu dɔdɔɔɔ, ni pu kan̄h̄ɔɔ yi na-ε ge, di ganha bu da zhe n̄sinmε wo yee wuu na wε.

13

Fundogo jomɔ ni fò mujuu

¹ Nε tɔɔɲii taanri wuu l'a da bye le na she yee yiri. «Sipyii shuun taanri ya pye keree kiimu bεeri fiin ge, w'à da zhe kee bεeri jaha shɔɔnri na be ni pee wo fiin pu ni.»*

² Sipyii piimu p'a jurumu pye ge, n'a da yi jo waha pee ni sipyii pusamaa mu, ali na li ta na nime wo wa yi yiri we. Ne tee yi jo toro pu mu na shee shuun wuu li ni yee yiri. N'a da yi jo daha sanha pu mu jo ne ga ba she yi yiri, n'a da ɲunɔ peni nige kaa la shishiin na we.

³ Wee tuun wu ni, yi na ba li ce na Kirisa w'a yu ne ɲɔ na, bani kee kaɲunɔ ki yi wa zhaa. Kirisa baraga ya ta cɛre yee shizhaa na we, ga w'a wu sefeere ti shee yee niɲe ni.

⁴ Can wu ɲe wii, wu xuduun wu ni korikoritige ki na, w'a pye baraga baa, ga ɲii na wu ɲe nime Kile wo sefeere ti baraga ni. Na we be yaha kariɲeege ni ni wu ni, we be baraga k'a xɔ. Ga Kile baraga ni, na we yaha ni wu ni, we na ba bye ɲii na yee shizhaa na.

⁵ Yi yiyε taanna wii, y'i yiyε suguri, yi bu da yi na ɲe n'a daa wu wo koo li ni. Ta yee ya li ce na yee funyɔ ni Yesu Kirisa ɲe we? Fo yiyε pyaa bu she da y'a kuunɔ n'a daa wu na de!

⁶ Ga ne da li na jo yee na ba li ce na jo we ya ta kuunɔ n'a daa wu na we.

⁷ Lee be na, we wa Kile ɲεeri kɔnhɔ yi ganha ba kakuuyo pyi we. Lee kaɲunɔ ɲe nago kanna we di metanga ta we. Ga we funɲɔ ki wa yi da kasaɲaa pyi, ali lee ɲεhe ba li shee be na we p'a kuunɔ metanga ki na.

* **13:1** Duterɛnɔme 19:15

⁸ Bani se wa wèe ni wèe pu pari can wu na wε, ga can wu tεge tεge se wu jε wèe ni.

⁹ Wèe baraga bu xhɔ tuun wemu ni, a yee baraga di bεlε, lee l'a dan wèe ni. Lemu wèe ya jεeri Kile mu ge, lee li wa mε nago yee wo n'a daa wu w'a se jaha na fo wu jɔ bu she fa.

¹⁰ Lee wuu na nε we sεmε we tun yi mu na li ta nε jε yee yiri wà wε, kɔnhɔ di ba nɔ wà tuun wemu ni, di ganha bu keree ki jaha shɔɔnri ni waha ni, na saha ni Kafɔ wo fanha ki ni wε, w'a kemu kan na mu ge. Kee fanha ki kakaan jɔnɔ ki jε kɔnhɔ yee di da se jaha na n'a daa wu ni, ki ya ta kan gyεegi kaa na wε.

Jomɔ pu taxɔɔ ni fò mujuu

¹¹ Ayiwa nimε na cebooloo, wù jε tuun wa ni. Yi funjɔ taan! Yi da yiyε logoo wari y'a se jaha na! Yi da samɔhɔrɔ leni yiyε ni! Yi pye ni fungɔngɔ nigin ni! Najinε di bye yi tε ni! Lee bu bye, taanjεεge ni najinε fɔɔ Kile na bye ni yi ni.

¹² Y'a yiyε shaari ni taanjεεge ni! Kile wo fεfεere sipyii piimu pu jε naha ge, pee bεeri ya yi shaari.

¹³ Wù Kafɔ Yesu Kirisa wo niimε we, ni Kile wo taanjεεge ke ki pye ni yi ni. Y'i gori yaha Fεfεere Munaa li wo karijεεge ki ni.

KARINĚĚGE NĚMĚ NIVONĚ
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara S noufo (S noufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

  2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423